

Délka zkoušky je 15 minut ústního projevu (+ 15 minut na potítku, kde je k dispozici dějepisný atlas). Student si vylosuje jednu z 25 otázek, kterou stručně uvede, případně subjektivně zhodnotí, a pak svůj výklad zaměří dle vlastního výběru na 1-2 podotázky, které prezentuje do hloubky. U zbývajících podotázek se očekává více než základní znalost.

Studenti mají možnost navštěvovat seminář Dějepis pro maturanty, konzultovat s vyučujícími nebo využívat na Study desítky textů, které se vážou k jednotlivým maturitním otázkám.

- 1) ZEMĚDĚLSKÉ CIVILIZACE – neolitická revoluce; specifika vývoje regionů; úloha státu starověkého a dnešního, vznik písma a jeho funkce; kultura a náboženství
- 2) ANTICKÁ CIVILIZACE – řecká polis: definice a sociální struktura; antický občan - práva a povinnosti; proměny forem vlády a komparace se současností; římské impérium; antická mytologie
- 3) CÍRKEV - vznik a vývoj křesťanství; proměny církve od starověku do vrcholného středověku; struktura, činnost a význam církve; církve a stát; kláštery; hereze
- 4) LÉNO – vytváření feudálních vztahů; centrum a periferie v Evropě; feudální správa; učení trojího lidu; proměny šlechty; kulturní hodnoty středověku
- 5) RENESANCE – změny ve společnosti, myšlení a kultuře v období renesance; specifika Itálie; proměny a komparace renesance a humanismu v Zaalpské Evropě
- 6) STAVOVSKÝ SNĚM – základní modely vývoje novověkých států, jejich kořeny a specifika; komparace stavovské a absolutistické monarchie; důsledky a alternativy jejich vývoje; státovědné teorie novověku
- 7) REFORMACE – příčiny, zrod a šíření náboženské reformace; specifika jednotlivých regionů; katolická reforma; důsledky náboženského rozkolu a pozdější vývoj v konfesijně rozdělené Evropě
- 8) BAROKO - společnost a kultura; proměny mentality a prožitek víry, festivita; věda a filosofie; barokní krajina
- 9) OSVÍCENSTVÍ – proměny společnosti a forem vlády; důsledky pro jednotlivé sociální skupiny; konfrontace vědy a víry; pozitiva a negativa osvícenství
- 10) REVOLUCE – komparace evropských revolucí 17. až 19. století; americká revoluce; revoluční cyklus
- 11) NÁRODNÍ PROBUZENÍ - „jaro národů“; teorie vzniku nacionalismu; specifika národních obrození; vývoj nacionalismu od 19. století po současnost
- 12) KOLONIALISMUS A DEKOLONIZACE – příčiny a modely budování koloniálních impérií; etapy a způsoby dekolonizace; pozitiva a negativa; současné problémy tzv. třetího světa

13) IDEOLOGIE 19. STOLETÍ – konzervatismus, liberalismus, socialismus; jejich ideové kořeny, teze, stoupenci a vývoj od 19. st. po současnost

14) TOTALITNÍ IDEOLOGIE 20. STOLETÍ – jejich kořeny, teze, nositelé, vývoj; komparace komunismu a fašismu; příčiny úspěchu; metody propagandy

15) DĚDICTVÍ TOTALITARISMU – důsledky totalitarismu ve Střední Evropě; rodinná historie a prolnutí velkých a malých dějin; srovnání teorie a praxe v rámci Střední Evropy; vyrovnávání se s minulostí

16) TERRA INCOGNITA A UTOPIE – kultury Ameriky a Asie; vztahy s Evropany; proměny ideálu „nezkaženého divocha“; hledání ideálu utopie od renesance po dnešek

17) MINORITY – modely soužití s většinovou společností od starověku po současnost; „lidé na okraji“, Romové, Židé (judaismus, antisemitismus, sionismus)

18) ISLÁMSKÁ SPOLEČNOST – pilíře islámské víry, směry a šíření; vztahy křesťanů a muslimů; pozitiva a negativa vzájemného sousedství v průběhu dějin; islámská společnost a svět dnes

19) VÁLKA A NÁSILÍ – proměny válek, válečníka a obrazu násilí od středověku po dnešek; disciplinace společnosti

20) OBCHOD A PRŮMYSLOVÉ REVOLUCE – obchodní výměna od středověku po současnost; teorie vzniku kapitalismu; průmyslové revoluce; válečná ekonomika; ekonomická globalizace a její důsledky

21) MĚSTO – vývoj od dob vrcholného středověku po moderní dobu; městská správa, politické soupeření; sociální struktura; rozdílná mentalita města a vesnice

22) VESNICE – proměny vesnice od dob agrární revoluce po současnost; patrimoniální správa; sociální skladba; rozdílná mentalita města a vesnice; poddanství a nevolnictví; člověk a krajina

23) SVĚT NA POČÁTKU 21. STOLETÍ – „konec dějin“, „střet civilizací“ a „multipolární svět“; lokální konflikty a jejich kořeny; integrační procesy; perspektivy světových civilizací

24) MÝTUS A DĚJINY – národní paměť a dějepisectví; rozdílné historiografické interpretace vybraných událostí a procesů (např. kultury světců, husitství, Bílá Hora, národní obrození, první republika aj.)

25a) SOUKROMÍ ČLOVĚKA – proměny privátní sféry člověka a rodiny od středověku po dnešek (každodennost, festivita, spiritualita, stravování, sexualita, nemoc, smrt aj.); tradice a modernita

Třídy M. Peška (4.A, R8.A)

25b) ČLOVĚK, STÁT A UMĚNÍ – proměny a funkce umění v závislosti na roli státu (sakrační umění, mecenášství, křesťanské umění, kultura ve službách totality)

Třídy Š. Molta (4.B, 4.C)